

پگاه زارعی
گفت و گو

بیتا فرهی، بازیگر و فارغ التحصیل رشته هنر از مدرسه «جان پاورس» آمریکا به دلیل عارضه ربوی و قلب در سن ۶۵ سالگی در بیمارستان دی تهران درگذشت. «مهشید» هامون که کار خود را برای نخستین بار جلوی دوربین داریوش مهرجویی آغاز کرد، رسماً از سال ۱۳۶۸ بازیگری را آغاز و دیپلم افتخار بهترین بازیگر نقش اول زن را در هشتمین جشنواره فیلم فجر برای همین فیلم دریافت کرد. بیتا فرهی خیلی اتفاقی وارد دنیای بازیگری شد. شاید اگر آن روز به مهمانی دایی اش نمی رفت، شغل دیگری انتخاب می کرد. اما قسمت این بود که او به خانه دایی اش برود و توسط ناصر چشم آذر به داریوش مهرجویی که دنبال بازیگری برای «مهشید» فیلم «هامون» بود معرفی بشود و این شد که بیتا فرهی شد. یکی از «هامون» ی ها و حالاً در قالی در کنار داریوش مهرجویی، خسرو شکیبایی، عزت الله انتظامی، جلال مقدم، فتحعلی اویسی و... ماندگار شده است.

شاید تقدیر این بود که او همزمان با چهلیمین روز درگذشت مهرجویی از دنیا برود تا «هامون» همچنان معناهای دیگری برای ما داشته باشد و نکته قابل تامل تر اینکه آخرین فیلمش در سینما، «لامینور» بود که آخرین ساخته داریوش مهرجویی هم شد. خبرنگار صبا در پی درگذشت این بانوی سینمای ایران درباره او با هنرمندان سینما همکلام شده است. همگان از او با نام بانو یاد می کنند چرا که نه تنها با بازی در «بانو» بلکه با زیست واقعی در بازی زندگی این عنوان را برایش برگزیده شده بود.

روزنامه صبا در گذشت این هنرمند ارزنده را به خانواده و اهالی سینمای ایران تسلیت می گوید. روحش شاد و نام و یادش ماندگار.

نسیم ادبی:

هامونی ها چه مهمانی دارند

آدم ها شبیه اسم شان می شوند و تو خیلی بیتا بودی! بیتای اصیل سینما. بیتا در هنر و زیبایی و اصالت و معرفت و عشق! کسی که با بازی کردن تاثیر گذارترین و کارزماتیک ترین نقش تاریخ سینما در فیلمی ماندگار، خیلی ها را عاشق سینما کرد. من همیشه افتخار می کنم به دوستی و مصاحبت. صدای ماندگارت همیشه در گوشم هست. این روزها هامونی ها چه مهمان عزیزی دارند. ممنون بانوی باوقار به خاطر آن همه عشق و شور و خاطره ای که برایمان ساختی.

سامان تیرانداز:

خودش منتظر رفتن بود

بیتا فرهی بسیار هنرمند بی حاشیه ای بودند و دستپخت فوق العاده ای داشتند و به شدت مهمان نواز بودند. اصلاً چه بگویم همه این ها را که همه می دانند و واقعا حیف بود. البته واقعا خودش هم منتظر رفتن بود، بالاخره این بیماری چند سالی همراهشان بود و بخصوص بعد از فوت مادرشان این بیماری بیشتر روی شان فشار آورد با اینکه پروسه درمانشان طی می شد و شیمی درمانی نیز انجام می دادند، اما متأسفانه نشد و نتوانستند کنار ما باقی بمانند. از ویژگی ها و خصلت های بارز بیتا فرهی این بود که هر نقشی را قبول نمی کردند، اصلاً می دانید که ایشان در ابتدا مدل برند دیور بودند و زمانی که زنده یاد داریوش مهرجویی تصمیم به ساخت فیلم سینمایی «هامون» گرفتند، خیلی به دنبال فردی گشتند که در درجه اول مدل باشد و در درجه دوم بتواند جلوی دوربین ظاهر شود. خانم فرهی نیز که مدلینگ خوبی داشتند و موقعی که آقای مهرجویی، بانو فرهی را پیدا می کنند تصمیم می گیرند برای اینکه ایشان را جلوی دوربین ببرند حدود دوماه ایشان را به کلاس های فرانسه کابلی معرفی کنند و بیتا فرهی با خانم کابلی کار می کنند تا آمادگی رفتن جلوی دوربین را پیدا کنند. همین ها نمایانگر حرفه ای بودن ایشان است و می توان با صراحت گفت که او از آغاز زندگی حرفه ای در سینما کارهای خاص را قبول کردند و هرگز زیر بار هر نقشی نرفتند.

بهاره افشاری:

شاید رفیق های خوبی نبودیم

بیتا فرهی نازنین بانو سینمای ایران بود. متأسفانه ما خیلی اوقات سعی می کنیم نقاب آدم های قوی را بزنیم، در صورتی که دلمان می خواهد با کسی درد و دل کنیم. من فکر می کنم بیتا فرهی یک گنجینه درجه یک در سینمای ایران بودند و ای کاش زودتر از این ها یک کاری می کردیم. مگر ما چند تا بیتا فرهی در سینمای ایران داریم و فکر می کنم قدر ناشناسی درباره بیتا فرهی وجود داشت. من افتخار داشتم که دوستشان باشم اما در یک سال اخیر که ایران نبودند ندیدم شان اما قبل از آن در ۵ سال اخیر با توجه به کار مشترکی که داشتیم می دیدمشان و کلی باهم می نشستیم، غذا درست می کردیم و کیف می کردیم اما امروز این شرایط مرا غمگین می کند. هر کسب در جایی از زندگی اش دلش می خواهد که با آدم ها حرف بزند ما شاید هیچ وقت شنونده های خوب و شاید رفیق های خوبی نبودیم.

سید ضیاء هاشمی:

بیتا فرهی با نامی ماندگار رفت

روزگار روزگار وفا و بقا نبوده که امروز از بی وفایی ها و نماندن ها شکوه کنیم؛ سپرده ایم قضا و قدر را به حضرت جان که هر چه هست از اوست! اما بی گلايه هم این ایام حزن و غم و محنت را نمی توان گذاشت و گذشت. به شهادت آمده ایم برای بانوی بزرگ سینمای ایران، بیتا فرهی هنرمند نامی و شهیری که در روزگار ملال، خوش درخشید و خاطره ساز مردم این دیار شد. او به شرافت زیست، به کرامت ساخت و با نامی ماندگار رفت. بانوی هامون! روح شاد و یادت جاودان

داریوش ارجمند:

در به روی همین پاشنه می چرخد

من با بیتا فرهی در فیلم سینمایی «اعتراض» به کارگردانی مسعود کیمیایی همکاری داشتم. ایشان بسیار خوبی بود، بسیار بسیار خانم مودب، فهیم، تحصیل کرده و فرنگ دیده بود. همکاری نیز با ایشان بسیار خوب بود و لحظات خوبی را در کنار او تجربه کردم و به جز وقتی که با ایشان کار می کردم چیزی دیگری در رابطه با او ندارم که بگویم. ایشان را در زندگی عادی نمی شناسم و در حد همین یک فیلمی که افتخار داشتم با ایشان بازی کنم به یاد دارم. البته ناگفته نماند کارهای سینمایی، تلویزیونی او را دنبال می کردم و کارهایشان را دوست داشتم؛ همین الان نیز نقش آفرینی ایشان را در سریال «سرزمین مادری» ساخته کمال تبریزی دوست دارم. خداوند رحمتشان کند و خداوند بقیه هنرمندان را حفظ کند، بالاخره وقتی وقتش برسد باید رفت! اصلاً در به روی همین پاشنه می چرخد.

داوود فتحعلی بیگی:

همکاری در «شیش و بش» و دیگر هیچ

یکبار با ایشان کار کردم آن هم در فیلم «شیش و بش» به کارگردانی بهمن گودرزی، تهیه کنندگی مرتضی شایسته و نویسندگی محمدرضا گلزار بود. حشر و نشر ویژه ای با ایشان نداشتم اما دوستانی را می دیدم که با ایشان محشور بودند. من در حد یکی دو جلسه ایشان را در هواپیما در حال پرواز دیدم و نقش همسر ایشان را ایفا کردم و از همکاری با ایشان لذت بردم. اما بیتا فرهی به معنای واقعی در سینما یکی از بازیگران درخشان و زنده بود و خیلی خوب بلد بود که نقشش را ایفا کند.

رزینا غفاری:

احساس می کردم ایشان مادرم هستند

با بیتا فرهی یاد و خاطرات فیلم سینمایی «هتل کارتن» برایم تداعی می شود، مادر آن کار با هم همکاری داشتیم و بانو فرهی بسیار برای من عزیز بودند. در واقع احساس می کردم ایشان مادرم هستند چرا که ایشان نیز همچنین حس می کردند. بیتا فرهی بسیار با محبت و از دست دادن او برای من سخت بود. به هر حال من در «هتل کارتن» ابتدا بازی می کردم و بعد مسئولیتی را در پشت صحنه بر عهده گرفتم که همین باعث شد، تعامل بالاتری با گروه داشته باشم و اوقات بیشتری را در کار صرف کنم؛ از همانجا با بیتا فرهی رابطه عمیقی را آغاز کردم. ایشان خیلی خانم و همچنین بسیار دارای صفات برجسته ای بودند و علاوه بر اینکه خودم کارهایشان را دوست داشتم و به جد بازی ایشان را دنبال می کردم، بین عوامل و گروه محبوب بودند و این خیلی تلخ است که ما در فقدان او به سر می بریم.

بهمن گودرزی:

موفقیت های فرهی حاصل شخصیت والای خودش بود

خاطره ای که در خدمت ایشان به صورت مشترک داشتیم، خوب مربوط به فیلم سینمایی «شیش و بش» است. جالب است که بدانید مادر واقع زمانی که ضبط این فیلم را آغاز کرده بودیم، گزینهای دیگری را برای ایفای نقش پروین مد نظر داشتیم و آن گزینه که قرار بود در این کارا کتر ایفای نقش کند، بنا بر دلایلی نشد که همکاری داشته باشم و در همان زمان محمدرضا گلزار که هم خودش نویسنده بود و هم در این فیلم به ایفای نقش می پرداخت، پیشنهاد داد که با بیتا فرهی برای کارا کتر پروین صحبت کنیم. بالاخره در کاری که همدلی و رفاقت است، همه در کار نظر می دهند و در آن سهیم هستند چرا که فقط نیامدند که بازی کنند. ما همان نقش را می خواستیم ولی بنده در آن سال ها هیچ ذهنیتی از ایشان نداشتم چرا که همکاری با یکدیگر نداشتم و حتی زمانی که خودم هم دستیار کارگردان بودم هم با او همکاری نکرده بودم به همین خاطر در انتخاب او گنگ و مردد بودم. خلاصه قرار ملاقاتی گذاشتیم و ایشان آمدند و باب همکاری با ایشان فراهم شد. در همان لحظه دیدار، کاملاً ذهنیت گنگی که داشتم بر هم خورد و به نوعی شد که در طول کار و حتی در پایان کار و بعد از آن، همگی شیفته ایشان شدیم و واقعا کارا کتر پروین خیلی روی بیتا فرهی نشست و برای تماشاچی نیز آنچه را که مد نظر داشتیم اتفاق افتاد. در واقع تماشاگر رعب خورد و توانست او را باور کند. بیتا فرهی زنی به تمام معنا و با کاریزمای بالا بود. ایشان کارا کتر ویژه و کارزماتیک داشتند که ما به از نداشتند. حتی نمی توان مثال زد که او شبیه چه کسی می توانست باشد چون او کارا کتر خاص خودش را داشت. بیتا فرهی نقش هایی را که بازی می کرد به نوعی منحصر به خودش بود و اصلاً به همین خاطر ماندگار شد. حتی موفقیتی در فیلم «شیش و بش» هم برای اثر و مخاطب اتفاق افتاد بازی گشت به کارا کتر و شخصیت خاص و والایی که خود ایشان داشتند.

